

Motion till riksdagen

1989/90:A436

av Iris Mårtensson m.fl. (s)

Åtgärder för att stoppa utflyttningen från Norrlandslänen

Ge oss våra unga flickor tillbaka!

Utflyttningsvågorna, som genom åren rullat över Norrlandslänen, har i första hand rivit med sig våra läns ungdomar. Framför allt har vi fått släppa ifrån oss våra döttrar för att de ska sörja för vården och omsorgen i de expanderande storstäderna.

Nu kräver vi motåtgärder! Vi kräver också att de ungdomar som vill få stanna på hemorten ska ha den möjligheten.

Vi socialdemokratiska kvinnor godtar inte längre den utarmning av våra läns glesbygdsdelar, som för närvarande pågår. Vi godtar inte heller storstädernas expansion med åtföljande bostadsbrist och sociala problem, något som i hög grad berör våra ungdomar. Inte minst är det ungdomar från Norrlandslänen, som flyttar till storstäderna för att arbeta eller studera, som tvingas möta problemen. Det är de som är ut och är in måste bo hos kompiserna eller i dåliga andrahands- och tredjehandsbostäder.

Vi behöver vår egen ungdom och ungdomarna behöver social trygghet i form av bostäder, barnomsorg m.m. Det kan vi i Norrlandslänen erbjuda långt snabbare än storstäderna. Visst förstår vi ungdomarnas längtan efter att få upptäcka världen. Vi vill att de ska göra det. Vi förstår också att många vill stanna i bra arbeten i storstäderna eller t.o.m. i andra länder. Men vi kräver att de ungdomar som vill flytta tillbaka till sina hembygder ska få den möjligheten. Det är därför viktigt att anknytningen till hemorten hålls levande och att det finns praktiska möjligheter för dem som vill att flytta tillbaka.

Reserabatterna är ett av de instrument som gör högre utbildning tillgänglig för ungdomar som bor långt från högscoleorter. I dag är andelen högskolestuderande lägre i regioner som ligger på långt avstånd från universitet och högskolor. Denna tendens riskerar att förstärkas om reserabatterna försvinner. Med olika styrmedel söker man utjämna regional obalans. Att ta bort reserabatterna skulle direkt motverka dessa strävanden.

Det är också viktigt att våra läns glesbygdsdelar kan erbjuda arbete, barnomsorg, äldreomsorg, kultur- och fritidsaktiviteter osv. för att återflyttningen ska bli praktiskt möjlig. Regionalpolitiska åtgärder inom dessa samhällssektorer gör det också möjligt för de ungdomar som inte vill flytta att få stanna kvar på hemorten.

Vi vill peka på några konkreta åtgärder som kan styra utvecklingen i de banor vi vill.

Mot. 1989/90
A436

- Inför ett återflyttningsbidrag, som stimulerar unga flickor att ta arbete på hemorten, även om de har ett arbete söderut.
- Inför ett särskilt regionalekonomiskt stöd, som stimulerar kommuner att utveckla kultur- och fritidsaktiviteter för flickor.
- Utveckla modeller för samordnad social service som t.ex. den som är under uppbyggnad i Svågadalen. Barnomsorg, äldreomsorg, skola, Folkets Hus, kyrkan osv. samordnar sina insatser. En sådan organisation ger möjligheter till kombinationssysselsättningar och heltidstjänster.
- Bygg upp fristående kompetenscentra för kvinnor i varje län typ Östersund, frikopplade från de gamla utvecklingsfonderna.
- Ge körkortsutbildning inom arbetsmarknadsutbildningens ram för kvinnor i glesbygd.
- Fördela de olika regionalpolitiska stöden så att 50 % riktas till kvinnornas arbetsmarknad.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om åtgärder för att stoppa ungdomars utflyttning från skogslänen och underlätta återflyttning.

Stockholm den 25 januari 1990

Iris Mårtensson (s)

Lena Boström (s)

Inger Hestvik (s)

Kristina Svensson (s)

Ewa Hedkvist Petersen (s)

Britta Sundin (s)

Margareta Winberg (s)